

Asia: VN/32076/2023

Lausuntopyyntö kotoutumislain mukaisista asetuksista

Lausunnonantajan lausunto

Asetus 1: VNa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sekä monialaisen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin sisällöstä ja toteuttamisesta (arviointiasetus)

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin toteuttaminen ehdotuksen mukaisesti edellyttää riittävää henkilöstöä ja riittäviä tulkkauspalveluita, mikä tulee lisäämään kuntien kustannuksia ja huomioitava rahoituksessa.

Asetus 2: VNa monikielisen yhteiskuntaorientaation sisällöstä ja toteuttamisesta (yhteiskuntaorientaatioasetus)

Monikielisen yhteiskuntaorientaation vähimmäissisältö on kattava. Sen toteutustapa ja laajuus tulisi olla esitettyä joustavampi ja asiakkaan palvelutarpeeseen perustuva, eikä automaattisesti vähintään 70 tuntia asiakasta kohden. Valtakunnallinen yhtenäinen oppimateriaali tulisi olla käytettävissä kaikissa kunnissa.

Muistiolounnoksessa todetaan, että ehdotuksella ei ole taloudellisia vaikutuksia. Kunnille on kuitenkin tulossa lisätehtäviä, jotka tulevat olemaan kustannuksiltaan merkittäviä. Monikielisten yhteiskuntaorientaatioiden toteuttaminen edellyttääkin kuntien hankintayhteistyötä. Alueilla, joilla on vain vähän maahanmuuttajia, erityisesti pienten kieliryhmien toteuttaminen tulee olemaan haastavaa ja kustannukset korkeat. Monikielisen yhteiskuntaorientaation toteuttaminen esityksen mukaisesti vaatii suuremman rahoituksen kuin mitä siihen on kohdennettu.

Asetus 3: VNa alaikäisenä ilman huoltajaa tulleen lapsen edustajan palkkion maksamisen perusteista ja palkkion suuruudesta, korvattavista kuluista sekä menettelystä palkkion maksamisessa ja kulujen korvaamisessa (edustajanpalkkioasetus)

Ei lausuttavaa

Asetus 4: VNa laskennallisen korvauksen perusteista ja maksatuksesta (korvausasetus)

Kotoutumiskoulutusten valtionkorvausten tulisi huomioida kustannusten nousu, kotoutuja-asiakkaiden määrän kasvu, korvausajan lyheneminen sekä kunnille säädetyt uudet

palveluveloitteet, jotta kuntien kokonaistaloudelliset edellytykset toteuttaa tuloksekasta kotoutumista ei heikkenisi.

Tulkittamisen kustannusten korvauksien sisällyttäminen osaksi laskennallista korvausta vähentää hallinnollista työtä. Tulkkaukseen tulee kuitenkin osoittaa riittävät resurssit, jotta tulkkauspalveluiden saavutettavuus ei heikkene, eikä vieraskielisten asiakkaiden oikeusturva vaarannu.

Asetus 5: VNa kotoutumisen edistämisen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavista tiedoista (tietoasetus)

Valtakunnallinen tietovaranto ja asiakastietojärjestelmä on kannatettava. Eri toimijoiden välisen tiedonkulun ja oikea-aikaisten palveluiden varmistamiseksi tulee mahdollistaa tietovarannon tietojen luovutus eri toimijoiden kesken. Toimivat rajapinnat tulisi saada myös työvoimaviranomaisen tietojärjestelmiin.

Muut huomiot

Tilanteessa, jossa kuntien ja valtion taloudet ovat pahasti alijäämäisiä, pitäisi pidättäytyä uusista kustannuksista lisäävistä säädöksistä. Tilanteet eri kunnissa kotouttamisasiossa vaihtelevat huomattavasti. Kunnille tulisi jättää vapaus harkita missä laajuudessa kotouttamispalveluja tarjotaan ja tarjottavat kotouttamispalvelut valtion tulisi kustantaa 100 %:sti.

Männistö Pirjo
Kalajoen kaupunki